

Budgetunderlag 2025–2027



SVERIGES DOMSTOLAR

Innehållsförteckning

YRKANDEN.....	3
OBEROENDE OCH RÄTTSSÄKRA DOMSTOLAR.....	4
SVERIGES DOMSTOLAR.....	7
RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M.....	10
MIGRATIONSDOMSTOLARNA.....	13
RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M. VID DOMSTOLSPRÖVNING I UTLÄNNINGSMÅL	15
TRÄNGSELSKATT	17
INTERNATIONELL CIVIL KRISHANTERING.....	18
INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER	20
AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET	24
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS FINANSIERING	26
PROGNOSER FÖR MÅLTILLSTRÖMNING.....	27

Yrkanden

Domstolsverket yrkar att regeringen

- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4, tillförs 250 mnkr år 2025, 300 mnkr år 2026 och 500 mnkr år 2027 utöver den beräknade anslagsnivån. Om medel enligt yrkande i hemställan inte beviljas för år 2024 yrkas ytterligare 200 mnkr 2025. [Se avsnitt om Sveriges Domstolar.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. inom utgiftsområde 4, tillförs 249 mnkr 2024, 572 mnkr 2025, 785 mnkr år 2026 samt 1 057 mnkr 2027. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027 med utgångspunkt i prognos utifrån tillgängliga medel. Med utgångspunkt i prognos utifrån behov yrkar domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att anslaget tillförs 5 mnkr år 2025, 58 mnkr år 2026 och 80 mnkr år 2027 utöver den beräknade anslagsnivån. [Se avsnitt om Migrationsdomstolarna.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål.](#)
- föreslår riksdagen att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22 tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027. [Se avsnitt om Trängselskatt.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027. [Se avsnitt om Internationell civil krishantering.](#)
- föreslår riksdagen att låneramen uppgår till 1 600 mnkr för år 2025 och 1 650 mnkr för åren 2026 och 2027. [Se Bilaga 1 – Investeringar, låneram och krediter.](#)
- föreslår riksdagen att räntekontokrediterna uppgår till 700 mnkr för åren 2025–2027. [Se Bilaga 1 – Investeringar, låneram och krediter.](#)
- fastställer att anslagskrediterna för anslagen 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4 och 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, varje år under perioden 2025–2027, under förutsättning att yrkade medel tilldelas, får uppgå till tre procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2023.](#)
- föreslår riksdagen att anslagskrediterna för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. inom utgiftsområde 4, anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål inom utgiftsområde 8, anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering inom utgiftsområde 7, samt anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap. 1 och anslaget 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap. 4 inom utgiftsområde 22 varje år under perioden 2025–2027, får uppgå till tio procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2023.](#)

Oberoende och rättssäkra domstolar

Vi lever i en orolig tid. Demokratiindex i världen sjunker. Krig i vår närvärld och en ökad polarisering utsätter rättsstaten och demokratin för påfrestningar.

Oberoende och väl fungerande domstolar, som har allmänhetens förtroende, ger legitimitet till vårt samhällssystem och våra grundläggande demokratiska värderingar. Domstolarnas och domarnas oberoende ställning i det konstitutionella systemet är ett fundament i vårt samhälle.

I tider av oro behöver domstolarna vara den trygga garanten för den enskildes rättssäkerhet. Medelstildelningen måste präglas av långsiktighet. Resurserna behöver vara tilltagna så att domstolarna har förutsättningar att fullgöra sin för demokratin så viktiga uppgift, att följa och tillämpa lagstiftningen och med det tillgodose medborgarnas rätt till effektiva rättsmedel.

Snabba avgöranden är centralt för rättssäkerhet och förtroende

Ett av målen i Tidöavtalet är att fler brott utreds och leder till lagföring. För att det ska vara möjligt måste Sveriges Domstolar ges förutsättningar att även fortsättningsvis kunna avgöra mål och ärenden på ett effektivt sätt och i rimlig tid. I annat fall riskerar domstolarna att bli en bromskloss som hindrar övriga satsningar som görs på rättsväsendets myndigheter.

I domstolarna handläggs flera hundra olika typer av mål. Det som tydligast förenar dem är behovet av ett rimligt snabbt avgörande. Att korta tiden mellan gärning och påföljd är viktigt ur ett brottsofferperspektiv och för att upprätthålla rättssäkerheten och förtroendet för rättsväsendet.

Många av de mål och ärenden som hamnar i domstol ligger nära den enskilda människan. Det handlar ofta om förhållanden i vardagen, om familj, försörjning, boende, egendom eller säkerhet. Att leva i osäkerhet kan vara påfrestande och försvåra möjligheterna att gå vidare i livet. För företag kan en långvarig domstolsprövning skada affärsverksamheten, och ibland till och med äventyra den. Väntetider i domstolarna riskerar också att slå mot andra delar av samhället, med följder som till exempel förseningar i upphandlingar och i tillstånd till mark- och miljöhantering.

En långsiktig kompetensförsörjning

För att säkra rimliga väntetider och lagstadgade tidsfrister i domstolarna och för att upprätthålla domstolarnas grundläggande funktion och förtroendet för rättsstaten är det av central betydelse att domstolarna kan rekrytera de skickligaste och för domaryrket mest lämpade juristerna. Mängden vakanta domartjänster indikerar samtidigt att domarförsörjningen är en utmaning vid allt fler domstolar.

För att trygga domarförsörjningen behöver domaryrket vara attraktivt avseende såväl arbetsmiljö och arbetsuppgifter som arbetssituation. Att stärka attraktiviteten och Sveriges Domstolars arbetsgivarvarumärke är ett prioriterat arbete.



Domstolar och nämnder ska vara dimensionerade på ett sätt som skapar långsiktighet och en hållbar arbetsbelastning. Domstolarnas organisation måste kunna hantera inkomna mål och ärenden och det behöver finnas tillräckligt många domare som kan bära en alltmer komplex verksamhet. För att hantera de större målen som gängbrottsligheten lett till har domstolarna i större utsträckning än tidigare gått mot dubbelbemanning i målen på liknande sätt som åklagare och advokater har gjort.

Vi behöver chefer med kompetens att leda och skapa förutsättningar för medarbetarna på domstolar och nämnder att fullgöra sitt viktiga uppdrag. För att ytterligare ge lagmännen utrymme och möjlighet att utöva ledarskapet på mindre och mellanstora domstolar behövs resursförstärkning. Arbete pågår med att stötta chefer genom kompetensutveckling och chefsstöd. En annan aktivitet tar sikte på att skapa förutsättningar för framtidens ledare och att utveckla chefsförsörjningen inom Sveriges Domstolar.

Digitalisering och informationssäkerhet

Digitaliseringen av Sveriges Domstolar syftar till att anpassa processer och verksamhetsstöd till det digitala samhällets behov och krav. Målet är att kontinuerligt skapa en effektivare administration, en målhantering som håller högsta tänkbara kvalitet och att möta medborgarna på nya sätt.

Vi förbättrar och utvecklar våra e-tjänster som möter behov hos parter och allmänhet. Vårt innovationsarbete syftar till att framtidssäkra verksamheten genom att pröva idéer som på sikt kan ge stor verksamhetsnytta. För att effektivisera arbetet på domstolarna arbetar Domstolsverket med innovationer baserade på AI-teknik, vilket initialt kräver investeringar men på sikt har stor potential att generera effektiviseringar.

En allt mer digital verksamhet innebär ökade kostnader för utveckling, förvaltning och inte minst för informationssäkerhet och IT-säkerhet. Information är en av våra viktigaste tillgångar och i takt med att vi digitaliserar är det av största vikt att vi skyddar informationen på bästa sätt.

Liksom många andra myndigheter är Sveriges Domstolar utsatta för intrångsförsök i vår IT-miljö. Påverkansoperationer och cyberattacker från främmande makt eller kriminella nätverk har ökat i intensitet. Allt tyder på att den utvecklingen kommer att fortsätta i allt snabbare takt.

Domstolsverket har genomfört stora satsningar på tekniska lösningar för att förhindra intrångsförsök och på att säkra att hela organisationen lever upp till nödvändiga säkerhetsnivåer. Framöver kommer vi att behöva lägga mer resurser på att skydda vår information mot obehöriga.

Trygga och säkra domstolar

Att samhället förändras märks på de mål och ärenden som avgörs i domstolarna. Likväl måste såväl parter, professionella aktörer och vittnen som medarbetare, journalister och allmänhet kunna känna sig trygga i domstolen.

Sveriges Domstolar arbetar löpande med ny-, till- och ombyggnation av lokaler. Förändringarna möter ofta behov av säkerhetskontroller och andra justeringar i den fysiska miljön för att trygga domstolen. Fler ordningsvakter har anställts och kostnaderna för inhyrda vakter har ökat. Antalet domstolar utrustade med fast säkerhetskontroll blir allt fler, med ökade kostnader som följd. Personsäkerheten kring medarbetare som har en utsatt arbetssituation måste stärkas.

Vi behöver vidare stärka skyddet mot otillåten och otillbörlig påverkan i vår verksamhet. Det kan handla om anställda som missbrukar sina uppdrag eller om

personer med koppling till organiserad brottslighet som söker anställning i syfte att få tag på information eller utöva påverkan.

Arbetet att trygga Sveriges Domstolars förmåga att bedriva verksamhet även under kris, höjd beredskap och krig fortsätter.

Långsiktiga förutsättningar i en föränderlig värld

De långsiktiga förutsättningar som Sveriges Domstolar har fått är avgörande för att domstolarna ska kunna fortsätta avgöra mål och ärenden effektivt och med hög kvalitet. Samhällsutvecklingen påverkar också domstolarna och en fortsatt långsiktighet i tilldelningen samt balanserad tilldelning mellan berörda myndigheter inom rättsväsendet är av största betydelse.

Utöver anslagstilldelning krävs lagstiftningsförändringar för att åstadkomma effektiviseringar och fortsatt långsiktiga förutsättningar för verksamheten. Domstolsverket analyserar och lyfter löpande behov av förändringar till Regeringskansliet, och vill särskilt framhålla att det är viktigt att de förslag till reformer som lämnats i utredningar och liknande de senaste åren också genomförs.

Sveriges Domstolar kommer framöver att ha största fokus på att säkra vår kompetensförsörjning och att fortsätta digitalisera för att effektivisera verksamheten. Alla som kommer till domstolarna ska känna sig trygga i lokalerna och de ska uppleva att hanteringen av deras mål och ärenden är effektiv och har hög kvalitet. De ska bli väl bemötta. Det ska vara lätt att komma i kontakt med domstolen och domar och beslut ska vara enkla att få tag på och lätta att förstå. Vi är övertygade om att det stärker förtroendet för rättssystemet.

Domstolarna är en viktig symbol för de värden som vårt samhälle vilar på och i oroliga tider är domstolarnas roll som den trygga garanten för den enskildes rätts-säkerhet och för demokratin viktigare än någonsin.



Thomas Rolén
Generaldirektör, Domstolsverket

Sveriges Domstolar

För att Sveriges Domstolar ska få långsiktiga och realistiska förutsättningar att klara av sitt uppdrag yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4**, tillförs 250 mnkr år 2025, 300 mnkr år 2026 och 500 mnkr år 2027. Om medel enligt yrkande i hemställan inte beviljas för år 2024 yrkas ytterligare 200 mnkr år 2025.

Ekonomiska förutsättningar

Utfallet 2023 på anslaget Sveriges Domstolar visar på ett underskott mot tilldelade medel med 313 mnkr exklusive överföringsbelopp. Inklusive det ingående överföringsbeloppet uppgår underskottet till 204 mnkr vilket förs över till år 2024.

Under 2023 ökade utfallet betydligt mer än vad som prognostiserats. Ökningarna beror främst på att personalkostnader för anställda ökat till följd av fler årsarbetskrafter i verksamheten, cirka 180 fler. SPV-premien har ökat med cirka 74 mnkr 2023 jämfört med 2022. Den långa rekryteringsprocessen för domare har tidigare medfört att antalet domare varit färre än önskvärt. Under 2023 har domstolarna rekryterat personal med längre framförhållning för att undvika att vakanser uppstår.

Kraftigt ökad inflation med försvagad krona har resulterat i prisökningar som påverkat driftkostnaderna, bland annat för inköp av IT-utrustning, IT-infrastruktur, korttidsinvesteringar och porto, men även avseende konferenser, utbildningar och resor. De finansiella kostnaderna och hyrorna har påverkats av den högre räntenivån.

Den erhållna långsiktigheten i finansieringen i de senaste årens budgetpropositioner är mycket värdefull och skapar stabila förutsättningar för domstolarna att kunna rekrytera personal och därmed hålla målavgörandet på en fortsatt hög nivå.

Prognoser måltillströmning tingsrätter

Måltillströmningen av brottmål bedöms fortsätta öka under perioden 2024–2027. Ökningstakten bedöms hamna kring 2,5 procent per år vilket är betydligt lägre än de kraftiga ökningarna som rådde främst under åren 2017–2020. Samtidigt är brottmålen redan idag antalsmässigt på rekordnivåer, så även antalet huvudförhandlingstimmor. Det är i sammanhanget viktigt att också studera vad för typ av brott som bedöms öka eller minska. Det minskade utflödet från Polis och Åklagarmyndighet avstannade under 2023 och myndigheterna prognostiserar ett visst ökat utflöde, då främst för mer resurskrävande brott. Domstolsverket prognostiserar också en viss ökning av mer resurskrävande brott de kommande åren. Hur s.k. ingripandebrott, främst trafik- och ringa narkotikabrott, kommer utvecklas blir dock sannolikt avgörande för den totala antalsmässiga brottmålsutvecklingen.

Antalet dispositiva tvistemål och konkursärenden vid tingsrätterna påverkas delvis av konjunkturutvecklingen. Antalet ökade kraftigt under 2023 och bedöms fortsatt ligga på höga nivåer även under 2024 innan en ekonomisk återhämtning förväntas ske vilket kan dämpa mål- och ärendeflödet. Antalet familjemål har de senaste åren legat på historiskt låga nivåer. Den nya lagen om informationssamtal kan vara en delförklaring till de låga nivåerna i kombination med en nedgång vad avser giftermål. Dagens förhållandevis låga nivåer av familjemål bedöms bli bestående och endast en svag ökning av antal mål prognostiseras de närmsta åren.

Målen vid mark- och miljödomstolarna, främst miljömålen, antas fortsätta sin långsiktiga stigande trend. Lågkonjunktur och ett minskat byggande skulle kunna ha en dämpande effekt på vissa typer av mål exempelvis antalet mål enligt plan- och bygglagen (PBL-mål).

Prognoser måltillströmning förvaltningsrätter

Antalet inkomna socialförsäkringsmål har legat stabilt de två senaste åren på ett relativt lågt inflöde. Försäkringskassan prognostiserar att utfallet även nästkommande år kommer vara i paritet med det gångna året, en svag ökning prognostiseras bl.a. av mål rörande assistansersättning.

Skattemålen minskade under många år men har sedan 2021 legat stabilt på historiskt sett låga antalsnivåer. Skatteverket indikerar inga större antalsmässiga förändringar det närmst året även om en viss förändring i sammansättningen av ärenden som överklagas kan antas utifrån myndighetens prioriteringar. Bland annat kan ärenden hos Skatteverket rörande bristande efterlevnad vid import tänkas öka då myndigheten utsetts till beskattningsmyndighet, men rättsläget är i dagsläget oklart.

Mål enligt socialtjänstlagen har minskat markant efter flera års kraftig ökning och är nu åter på de nivåer som rådde före ökningen. Hur antalet mål utvecklas framöver är svårprognostiserat men med tanke på det rådande ekonomiska läget i landet och dess påverkan på arbetsmarknaden förväntas inte minskningen fortgå, utan en svag återhämtning i antal mål till förvaltningsrätt prognostiseras.

Antal förtursmål bedöms fortsatt vara på höga nivåer med en ytterligare ökning av antal LVU-mål där stort politiskt fokus finns och för psykiatrimålen som haft en svagt stigande trend under en längre tid.

Prognoser sammantaget

Domstolsverkets prognoser för tingsrätterna visar en ökning med drygt 2 600 mål från 2024 till 2027 vilket också leder till ökat inflöde i överinstanserna. Prognosen för förvaltningsrätterna visar på ett oförändrat målinflöde under perioden.

Resursbehov

Resursbehovet för domstolarna styrs delvis av målinflödet. Under perioden 2017 till 2020 ökade inflödet med drygt 16 procent. Under 2021 till 2022 minskade inflödet med 9 procent men under 2023 har målinflödet ökat igen, med drygt 5 procent. Kommande år prognostiseras målen öka i de allmänna domstolarna. Dessutom har domstolarna i större utsträckning än tidigare gått mot högre bemanning i de större målen som gängbrottsligheten lett till, på liknande sätt som åklagare och advokater gjort. För att fortsatt kunna ha en effektiv målhantering och inte bli bromskloss i rättskedjan behövs fler resurser i verksamheten.

Tilltagande gängbrottslighet och förändringar i omvärlden har tvingat fram ökade kostnader för säkerhet. Fler ordningsvakter och ökad säkerhet för anställd personal i domstolarna krävs liksom bättre säkerhet i lokaler, som ofta förutsätter ombyggnation. Domstolsverket har haft ett regeringsuppdrag där åtgärder och kostnader presenteras närmare och som lämnas in till regeringen den 1 mars.

Domstolsverket har de senaste åren arbetat aktivt med att utveckla IT-lösningar för att effektivisera domstolarnas verksamhet. Även framåt behövs utvecklings- och innovationsinsatser, vilket inte ryms i nuvarande anslagstilldelning.

För att säkerställa kompetensförsörjningen finns fortsatt behov av satsningar på att attrahera, rekrytera och skapa förutsättningar för en attraktiv arbetsmiljö. Rekryteringsbasen för ordinarie domare behöver breddas samt utökas och utrymme för ledarskap möjliggöras.

För att kunna upprätthålla en effektiv målhantering och den enskildes rättssäkerhet krävs resurstillskott under perioden. Det är också av vikt att domstolarna har en stabil organisation och möjlighet att rekrytera rätt kompetens för att kunna avgöra mål och ärenden rättssäkert och effektivt. En rekryteringsprocess för do-

mare som tar lång tid och domarnas fullmaktsanställning gör att perosnalresurserna inte går att förändra snabbt, utan långsiktiga förutsättningar i anslagna medel krävs.

Nödvändiga åtgärder inom beredskapsområdet medför behov av ekonomiskt tillskott samt långsiktighet i tilldelningen. Arbetet är angeläget och prioriterat med anledning av det försämrade omvärldsläget.

Det är också av vikt att de förslag till reformer som lämnats de senaste åren genomförs för att åstadkomma effektiviseringar i verksamheten.

Yrkade ramökningar

Medelstilldelningen till Sveriges Domstolar behöver präglas av långsiktighet. Resurserna bör vara tilltagna på så sätt att förändringar i exempelvis målinflödet kan hanteras inom tilldelningen. De medel som föreslås tillföras anslaget åren 2025–2026 ger förutsättningar för en stabil verksamhet men är inte tillräckliga. Under perioden 2025-2027 finns behov av ytterligare medel för att ha stabilitet i domstolarnas organisationer och ha förutsättningar att möta målinflödet och avgöra mål och ärenden effektivt och i rimlig tid. Domstolsverket yrkar därför att anslagsnivån år 2025 höjs med 250 mnkr, år 2026 med 300 mnkr och år 2027 med 500 mnkr.

Domstolsverket har i inskickad hemställan den 16 januari 2024 begärt ytterligare 200 mnkr i tilldelning för 2024 för att kunna hantera underskottet från 2023. Om medlen inte tillförs under 2024 yrkas ytterligare 200 mnkr för år 2025.

Anslag 1:5 Sveriges Domstolar, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	109	-204	-306	-450	-750
Tilldelade medel	7 051	7 559	7 931	8 206	8 359
Summa disponibla medel	7 160	7 355	7 626	7 756	7 609
Utfall/prognos	7 364	7 661	8 076	8 506	8 859
Årets resultat	-313	-102	-144	-300	-500
Utgående överföringsbelopp	-204	-306	-450	-750	-1 250

Solceller på Attunda tingsrätts tak. Inom ramen för arbetet med lokalförsörjningen finns en strävan efter att lokalerna även ska vara hållbara ur bland annat ett energiperspektiv. Foto: Vacse AB



Rättsliga biträden m.m.

För att täcka utgifterna för rättsliga biträden m.m. yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m., inom utgiftsområde 4**, tillförs 249 mnkr år 2024, 572 mnkr år 2025, 785 mnkr år 2026 samt 1 057 mnkr år 2027.

För att få mer stabila planeringsförutsättningar vill Domstolsverket, utöver direkt anslagsförstärkning, påtala behovet av en mer långsiktig finansiering av anslaget.

Under 2023 uppgick utgifterna på anslaget till 3 765 mnkr, vilket är att jämföra med 3 526 mnkr för 2022. Ökningen på anslaget mellan åren är 239 mnkr.

Offentligt försvar står för den stora ökningen på anslaget, ökningen är 246 mnkr. Rättshjälpen minskar med hela 76 mnkr eller 28,2 procent. Posten konkursförvaltare och likvidator ökar med 17 mnkr. Utgifterna för offentligt försvar beror till stor del på brottmålsutvecklingen dvs hur många brottmål som avgörs, hur många försvarare som anlitas samt hur mycket tid som debiteras vid varje förordnande. Samtliga av dessa parametrar har ökat. Antalet avgjorda brottmål har ökat med tre procent. Den stora minskningen av utgifterna för rättshjälp beror i huvudsak på att antalet inkomna ärenden minskat 2023 samt att inkomna ärenden om begäran om ersättning för nedsatt rådgivningsavgift har minskat. Det förklaras till stor del av de praxisändringar som skett under de senaste åren och nya föreskrifter som trädde i kraft i september 2022. En ytterligare faktor är att gränsen för att omfattas av rättshjälp inte höjts sedan 1999 vilket innebär att allt färre har rätt till rättshjälp.

Konkursförvaltare och likvidator har ökat med 17 mnkr och beror i huvudsak på rådande konjunkturläge med ett stort antal ökade konkurser. Antalet avgjorda konkursärenden har ökat med sex procent. Vad gäller ökningen för de andra delposterna på anslaget är de i linje med taxe- och målutvecklingen.

Utfall på anslaget för rättsliga biträden år 2020–2023

Utfall (mnkr)	2020	2021	2022	2023	Mnkr 2021–2022	Procent 2021–2022
Offentligt försvar	1 847	2 012	1 902	2 148	246	12,9%
Målsägandebiträde	462	479	476	495	19	4,0%
Rättshjälp enligt rättshjälpslagen	281	272	268	193	-76	-28,2%
Offentligt biträde	297	302	311	322	12	3,7%
Konkursförvaltare och likvidator	186	182	197	214	17	8,5%
Tolk och översättare	152	178	174	180	6	3,6%
Övriga förordnanden	125	131	138	146	8	6,2%
Övriga utgifter	56	114	60	67	7	10,8%
Summa	3 407	3 669	3 526	3 765	239	6,8%

Konsekvenser av uppräknad timkostnadsnorm

Merparten av anslagets aktörer uppbär ersättning baserad på timkostnadsnormen. Inför 2024 ökar ersättningen med 3,73 procent, vilket är högre än tidigare uppräknningar. Ökningen av timkostnadsnormen kan antas öka anslagets utgifter med cirka 120 mnkr oaktat förändringar i måltillströmningen. Vid en ökad måltillströmning får uppräknningen än större påverkan. För 2025 beräknas timkostnadsnormen öka med 3,58 procent. I anslagets utgiftsprognoser för 2026-2027 antas timkostnadsnormen öka i takt med de senaste årens trend. Utgifter som inte är kopplade till timkostnadsnormens utveckling antas öka i takt med konsumentprisindex.

Timkostnadsnormens utveckling de fem senaste åren

	2020	2021	2022	2023	2024
Belopp exklusive moms (kr)	1 404	1 425	1 442	1 476	1 531
Årlig procentuell förändring	1,74%	1,50%	1,19%	2,36%	3,73%

Antal förordnande och debiterad tid per förordnande

För offentligt försvar har antalet förordnanden ökat med nästan 3 700. För målsägandebiträde är ökningen av antalet förordnanden mer modest, drygt 300. Offentligt biträde ökade med knappt 800 förordnanden. Den debiterade tiden per förordnande ökade för offentligt försvar och målsägandebiträden samt minskade marginellt för offentligt biträde.

Antal förordnande och debiterade timmar per förordnande år 2021-2023

	Antal förordnande			Debiterade timmar per förordnande			Förändring debiterad tid per förordnande		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Målsägandebiträde	30 515	29 541	29 854	10,89	11,18	11,24	-1,0%	2,7%	0,5%
Offentlig försvarare	89 186	88 089	91 786	15,64	14,97	15,86	0,2%	-4,3%	5,9%
Offentligt biträde	32 983	33 754	34 548	6,34	6,38	6,32	-4,8%	0,6%	-0,9%

Målutveckling

Över 70 procent av anslagets utgifter är kopplade till brottmål. LVU- och psykiatrimål står för merparten av utgifterna för offentliga biträden. När inflödet av mål ökar förordnas fler biträden vilket också ökar anslagets utgifter. Antalet inkomna mål prognostiseras att öka under kommande år. Ökningen drivs också av att den debiterade tiden per förordnande ökar, framför allt för offentligt försvar.

Domstolsverkets prognos för anslagets utgifter

Utgiftsprognos för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. (löpande priser)

Utfall och prognos (mnkr)	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Prognos	2026 Prognos	2027 Prognos
Offentligt försvar	2 148	2 294	2 457	2 615	2 779
Målsägandebiträde	495	529	566	603	640
Rättshjälp enligt rättshjälpslagen	193	203	196	193	200
Konkursförvaltare och likvidator	214	236	207	194	201
Offentligt biträde	322	338	369	377	404
Tolk och översättare	180	192	203	215	227
Övriga förordnanden	146	156	167	178	189
Övriga utgifter	67	71	76	81	86
Summa	3 765	4 018	4 242	4 455	4 727

Tilldelade medel och utfallsprognoser för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	0	102	-249	-820	-1 605
Tilldelade medel	3 911	3 667	3 670	3 670	3 670
Summa disponibla medel	3 911	3 769	3 422	2 850	2 065
Utfallsprognos	3 765	4 018	4 242	4 455	4 727
Årets resultat	147	-351	-572	-785	-1 057
Utgående överföringsbelopp	147	-249	-820	-1 605	-2 662

Föreslagna anslagsmedel för åren 2024-2027 är inte tillräckliga. År 2024 får anslagskredit inte användas, vilket innebär att ytterligare 249 mnkr behöver tillföras anslaget. För år 2025 behöver anslaget tillföras 572 mnkr, för 785 mnkr för år 2026 och 1 057 mnkr för 2027. Utöver direkt anslagsförstärkning vill Domstolsverket påtala behovet av en långsiktig finansiering av anslaget. En hantering där behov inte bara tillgodoses år för år ger Sveriges Domstolar och finansieringen av rättsliga biträden mer stabila planeringsförutsättningar. Stabiliteten är sig en grundbult i människors tilltro till rättsväsendet.

Migrationsdomstolarna

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2025-2027 enligt prognos utifrån tillgängliga medel.

Med utgångspunkt i prognos utifrån behov yrkar domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att anslaget tillförs 5 mnkr år 2025, 58 mnkr år 2026 och 80 mnkr år 2027.

Ekonomiska förutsättningar

Utfallet år 2023 uppgick till 816 mnkr, vilket innebär att utgående överföringsbelopp som förs över till 2024 uppgår till -16 mnkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för personal, vilket i sin tur beror på att årsarbetskrafterna ökade men även på högre SPV-premie.

Kraftigt ökad inflation med försvagad krona har resulterat i prisökningar som påverkat driftkostnaderna, bland annat för inköp av IT-utrustning, IT-infrastruktur, korttidsinvesteringar och porto, men även avseende konferenser, utbildningar och resor. De finansiella kostnaderna och hyrorna har påverkats av den högre räntenivån.

I budgetpropositionen för 2024 (prop 2023/24:1) föreslås att anslaget tillförts 58 mnkr för år 2026. Anslagsnivån för 2027 är 42 mnkr lägre än för år 2026.

Resursbehov

Migrationsdomstolarnas verksamhet är helt beroende av händelser i omvärlden och därför svår att förutse. Migrationsverkets prognoser över måltillströmningen av asylmål till domstolarna är osäkra och kan snabbt förändras.

Målinflödet till migrationsdomstolarna ökade under 2023. Asylmålen minskade kraftigt från 2020 till 2022 men ökade med 32 procent 2023. Migrationsdomstolarna avgjorde ungefär lika många asylmål som inflödet. Mål rörande dröjsmålstaten har ökat under 2023 efter kraftig minskning under 2022. Den totala balansen är i princip oförändrad vid utgången av 2023 jämfört med 2022. I Migrationsverkets prognoser ingår enbart asylmålen, men andra mål kräver också resurser av domstolarna.

I Migrationsverkets huvudprognos över överlämnade asylmål, som utgår från tillgängliga medel, minskar inflödet under 2024 men ökar 2025 för att sedan minska åren 2026 och 2027. Migrationsverket prognostiserar ökande balanser i sin verksamhet och därmed färre överlämnade asylmål till migrationsdomstolarna.

Med föreslagna anslagsmedel har migrationsdomstolarna kapacitet att avgöra de mål som prognostiseras utifrån huvudprognosen.

Med utgångspunkt i Migrationsverkets huvudprognos på måltillströmningen, Domstolsverkets prognoser av antalet avgjorda mål samt det nuvarande balansläget, beräknas utfallet på migrationsanslaget enligt uppgifter i nedanstående tabell. Domstolsverket prognostiserar ett underskott för 2024, som ryms inom disponibla medel. Åren 2025-2027 ryms utfallprognosen inom föreslagen anslagsnivå.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål huvudprognos, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	22	-15	-16	15	26
Tilldelade medel enligt BP	780	839	891	862	820
Summa disponibla medel	801	824	875	877	846
Utfall/prognos	816	840	860	840	830
Årets resultat	-36	-1	31	22	-10
Utgående överföringsbelopp	-15	-16	15	37	16

I Migrationsverkets alternativa prognos grundad på behov kommer inflödet till migrationsdomstolarna att öka kraftigt under 2025 och 2026 jämfört med 2024 för att sen minska år 2027. Migrationsdomstolarna har inte kapacitet att avgöra lika många mål som kommer in utan balanserna kommer att öka under 2026. År 2027 kan uppkommen balansökning avarbetas. Med utgångspunkt i den alternativa prognosen beräknas utfallet enligt nedanstående tabell. År 2025-2027 är tillgängliga medel inte tillräckliga. Domstolsverket yrkar därför att anslagsnivån i detta alternativ höjs med 5 mnkr år 2025, 58 mnkr år 2026 och 80 mnkr 2027.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål alternativ prognos, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	22	-15	-16	-5	-63
Tilldelade medel enligt BP	780	839	891	862	820
Summa disponibla medel	801	824	875	857	757
Utfall/prognos	816	840	880	920	900
Årets resultat	-36	-1	11	-58	-80
Utgående överföringsbelopp	-15	-16	-5	-63	-143

På grund av långa ledtider i rekryteringar och domarnas fullmaktsanställning kan organisationen i migrationsdomstolarna inte förändras på kort sikt. Det är gynnsamt både samhällsekonomiskt och för inblandade parter att ärenden avgörs inom rimlig tid genom hela kedjan och att flaskhalsar undviks. Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför osäkerhet i de beräknade kostnaderna.

Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027.

Utgifterna på anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål är regelstyrda och påverkas av antalet förordnanden som i sin tur påverkas av antalet avgjorda mål. Därutöver påverkas utgifterna på anslaget av timkostnadsnormens utveckling och debiterad tid per förordnande. Anslaget finansierar även utgifter för tolk och nämndemän med mera. Utgiftsprognosen baseras på Migrationsverkets prognoser för måltillströmningen och Domstolsverkets prognoser för avgjorda migrationsmål.

Resursbehov

Utgifterna på anslaget har beräknats utifrån prognos över antalet avgjorda mål för respektive år och utgått från styckkostnaden med justering för timkostnadsnormen och debiterad tid per förordnande.

Foto: Christoffer Edling



Samtalsrum 5

I Migrationsverkets huvudprognos, baserad på tillgängliga medel, över inkomna asylmål till migrationsdomstolarna minskar inflödet under 2024 men ökar 2025 för att sedan minska åren 2026 och 2027.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål huvudprognos, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Tilldelade medel	201	201	201	201	201
Summa disponibla medel	201	201	201	201	201
Utfall/prognos	118	121	142	119	92
Årets resultat	82	80	59	82	109
Utgående överföringsbelopp	82	80	59	82	109

I Migrationsverkets alternativa prognos, baserad på behov av medel, över inkomna asylmål till migrationsdomstolarna kommer inflödet till migrationsdomstolarna att öka kraftigt under 2025 och 2026 jämfört med 2024 för att sen minska år 2027.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål alternativ prognos, mnkr

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Tilldelade medel	201	201	201	201	201
Summa disponibla medel	201	201	201	201	201
Utfall/prognos	118	122	151	186	141
Årets resultat	82	79	50	15	60
Utgående överföringsbelopp	82	79	50	15	60

De föreslagna anslagsnivåerna för åren 2025-2027 är tillräckliga både enligt huvudprognosen och den alternativa prognosen. Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför en osäkerhet i de beräknade utgifterna.

Trängselskatt

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen **att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22** tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027.

Inkomna trängselskattemål i Stockholm har minskat under de senaste fem åren, från 374 mål år 2018 till 106 mål år 2022, men ökade till 134 mål år 2023. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2025–2027 kommer att vara i nivå med föregående år och beräknar kostnader till 420 tkr, 440 tkr respektive 460 tkr.

Inkomna trängselskattemål i Göteborg minskade något under 2023, från 130 mål år 2023 till 114 mål under 2023. De senaste fem åren har antalet inkomna mål varierat mellan 112 och 402. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2025–2027 kommer att vara i nivå med föregående år och beräknar kostnader till 420 tkr, 440 tkr respektive 460 tkr.

Domstolsverkets prognoser innebär att inget resurstillskott behövs på anslagen för trängselskatt utöver aviserade belopp för åren 2025–2027.

Arbetsmarknadsmässa Frescatihallen på Stockholms Universitet. Att stärka attraktiviteten och Sveriges Domstolars arbetsgivarvarumärke är ett prioriterat arbete och viktigt för en långsiktig kompetensförsörjning. Foto: Rickard Kilström



Internationell civil krishantering

För att täcka ökade behov under de närmast kommande åren yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7**, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2025–2027.

Sveriges Domstolar bidrar till internationell civil krishantering, det vill säga fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet som genomförs av EU och FN. Denna verksamhet, liksom det internationella utvecklings-samarbetet, initieras, samordnas och leds av Domstolsverket. Den finansieras av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7.

För närvarande har Domstolsverket pågående uppdrag att rekrytera och ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Anslaget finansierar löner för utsänd personal samt förvaltningskostnader och insatsnära kostnader. Domstolsverket kan även ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för FN om möjlighet ges. Anslaget används också till att finansiera kortare insatser, uppdrag eller särskilda projekt i fält.

Personalbidragen till internationella insatser ska ske i enlighet med regeringens strategi för internationell civil krishantering och regeringens beslut om myndighetssamverkan vid internationell fredsfrämjande verksamhet. Det senare innebär att det finns en väl utvecklad samordning mellan rättsväsendets myndigheter samt med Regeringskansliet och andra myndigheter inom Fredsfrämjanderådet.

Domstolsverket har bedrivit ett långsiktigt arbete med att bygga upp denna verksamhet inom Sveriges Domstolar. Målsättningen är att kunna leverera sådana högkvalitativa personalbidrag och andra insatser som krävs för att de internationella insatser vi deltar i ska kunna verka effektivt i arbetet med att bygga rättsstatlighet, fungerande rättsvårdande institutioner och hållbar fred. Under de senaste åren har normalt fem till åtta medarbetare från Sveriges Domstolar varit utsända på längre fredsfrämjande uppdrag, alla inom ramen för insatser inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Rysslands anfallskrig i Ukraina och den ökade osäkerheten i övrigt i omvärlden har bidragit till en allt större efterfrågan på EU-insatser inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Till detta ska även läggas en ökande insikt om att gränsöverskridande hot i form av konflikter även hotar vår nationella säkerhet. Rättsvårdande expertis till de civila krishanteringsinsatserna är därför, både på EU-nivå och på nationell nivå, av ökande vikt för att stärka mottagarländernas civila kapacitet att bekämpa nationella och gränsöverskridande säkerhetsutmaningar. Ett sammanhållet rättskedjeperspektiv fordrar bidrag från samtliga rättsvårdande myndigheter, vilket också avspeglas i insatsernas mandat och prioriteringar. Detta leder till en även framgent förväntad hög efterfrågan på kvalificerad personal från bl.a. domstolsväsendet. Mot denna bakgrund krävs insatser från

Domstolsverkets sida samt ett nära samarbete med Regeringskansliet och med övriga utsändande myndigheter inom såväl det strategiska arbetet som med praktiska frågor inklusive säkerhetsarbetet.

Utfallet för Domstolsverket verksamhet inom internationell civil krishantering var under år 2023 lägre än beräknat. Detta berodde dels på att flera planerade sekonderingar inte fick ett lyckat utfall i respektive rekryteringsprocess, dels på att det uppstod förseningar avseende utsändandet av personal till insatserna. Som noteras ovan står det dock klart att efterfrågan på svensk personal inom domstolsväsendet kommer att vara fortsatt hög och för att möta denna efterfrågan kommer en fortsatt finansiering på samma nivå att vara nödvändig.

Översikt över verksamhetens finansiering

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Utgiftsområde 7 Bistandsverksamhet					
1:1 ap.43 Internationell civil krishantering – Del till Domstolsverket	6 556	10 000	10 000	10 000	10 000

Nya domstolsbyggnad i Malmö. Det pågår ett konituerligt arbete med om- och nybyggnation av lokaler för att möta behoven av fysiska trygga arbetsplatser inom Sveriges Domstolar. Foto: Lars Owesson



Investeringar, låneram och krediter

Investeringarna inom Sveriges Domstolars beror huvudsakligen på löpande arbete med att underhålla byggnader eller nybyggnation vid omlokaliseringar, samt uppgöra den tekniska utrustningen i verksamheten.

Införande av säkerhetskontroller har under en längre period varit en viktig del av investeringar i domstolslokaler och denna typ av investeringar kommer fortsätta den närmaste treårsperioden vid ny-, till- och ombyggnationer. Andra investeringar görs också, dels i samband med att Sveriges Domstolar blir en beredskapsmyndighet, dels inom den digitala verksamheten som har behov av ökade investeringar kring informationssäkerhet, IT-säkerhet och IT-infrastruktur.

Flera större byggprojekt slutfördes under 2023, dels en ny gemensam domstol för Malmö tingsrätt, Förvaltningsrätten i Malmö samt Hyres- och arrendenämnden i Malmö, dels en ny gemensam domstol för Göta hovrätt och Kammarrätten i Jönköping, samt en ny tingsrätt i Hudiksvall.

För perioden 2025–2027 fortsätter byggprojekt på flera orter och de större projekten omfattar bland annat Förvaltningsrätten i Göteborg, tingsrätterna i Södertälje, Ångermanland, Borås och Vänersborg, samt nybyggnation för förvaltningsrätt och tingsrätt i Växjö. Ytterliga lokalprojekt är under beredning, vilket omfattar ett tiotal domstolar.

För åren 2025–2027 innebär det årliga nyinvesteringar inom intervallet 315–360 mnkr.

Verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	0	0	0	0	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	265 000	242 000	263 000	312 000	251 000
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	107 000	137 000	93 000	21 000	64 000
Summa verksamhetsinvesteringar	372 000	379 000	356 000	333 000	315 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	372 000	379 000	356 000	333 000	315 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	372 000	379 000	356 000	333 000	315 000

Nedan finns information om planerade investeringar som överstiger 20 mnkr per investeringsobjekt. Dessa större investeringar avser ny-, till- och ombyggnationer av lokaler, främst inredning och installation av teknik i rättssalar. Jämfört med ta-

bellen från budgetunderlaget 2024–2026 har byggprojekten i Malmö och Jönköping avslutats och några nya projekt har tillkommit. I övrigt har det tillkommit byggprojekt för fyra domstolar, vilket gör att den totala summan för projekt över 20 mnkr har minskat jämfört med föregående budgetunderlag.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr)

	Totalt	Ack Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Norrköpings tingsrätt	48 790	19 940	28 500	350	0	0
Södertälje tingsrätt	55 590	9 890	2 700	8 250	8 550	26 200
Växjö tingsrätt	75 157	2 407	2 000	10 250	54 400	6 100
Borås tingsrätt	48 511	2 511	21 000	25 000	0	0
Förvaltningsrätten i Göteborg	46 400	17 050	7 350	11 000	11 000	0
Svea hovrätt	127 149	12 999	10 650	26 700	31 350	45 450
Vänersborgs tingsrätt	58 950	8 750	6 800	17 900	25 500	0
Ångermanlands tingsrätt	96 448	2 448	40 500	36 000	17 500	0
Falu tingsrätt	13 976	1 576	4 350	8 050	0	0
Förvaltningsrätten i Uppsala	33 237	1 737	31 500	0	0	0
Hovrätten över Skåne & Blekinge	47 962	15 562	11 600	7 000	13 800	0
Kristianstads tingsrätt	49 267	12 967	15 000	10 500	10 800	0
Uppsala tingsrätt	35 270	3 270	9 000	0	6 500	16 500
Eksjö tingsrätt	21 379	379	11 450	2 200	3 100	4 250
Nacka tingsrätt	21 000	0	0	0	0	21 000
Sundsvall tingsrätt	31 338	1 438	0	0	12 650	17 250
Södertörn tingsrätt	37 856	356	10 000	0	0	27 500
Summa utgifter för investeringar	848 280	113 280	212 400	163 200	195 150	164 250
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	848 280	113 280	212 400	163 200	195 150	164 250
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0	0
Summa finansiering	848 280	113 280	212 400	163 200	195 150	164 250
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier	651 251	57 651	128 100	126 000	178 000	161 500
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar	197 030	55 630	84 300	37 200	17 150	2 750
Summa investeringar i anläggningstillgångar	848 280	113 280	212 400	163 200	195 150	164 250

I följande tabell visas behovet av låneram under planeringsperioden. Domstolsverket yrkar att låneramen uppgår till 1 600 mnkr för 2025, 1 650 mnkr för 2026 och 2027.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	1 352 000	1 421 000	1 455 000	1 488 000	1 505 000
Nyupplåning (+)	372 000	379 000	356 000	333 000	315 000
Amorteringar (-)	- 303 000	-345 000	-323 000	-316 000	-325 000
UB lån i Riksgäldskontoret	1 421 000	1 455 000	1 488 000	1 505 000	1 495 000
Beslutat/föreslagen låneram	1 548 000	1 550 000	1 600 000	1 650 000	1 650 000
Ränteutgifter	48 000	60 000	43 000	33 000	33 000
Finansiering av räntor och avskrivningar					
- utgiftsområde 4, anslag 1:5	314 000	362 000	328 000	312 000	320 000
- utgiftsområde 8, anslag 1:4	37 000	43 000	38 000	37 000	38 000
Övrig finansiering	0	0	0	0	0

Behov av krediter

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Kredit på räntekontot finns enligt regleringsbrev för 2024 för anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 samt anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden inom utgiftsområde 8. För båda dessa anslag uppgår krediten till cirka fyra procent av anslagsbeloppen, 310 mnkr. I en hemställan yrkar Domstolsverket att krediten ökas till 700 mnkr för år 2024.

Enligt Domstolsverket bör krediten ökas till 700 mnkr även för perioden 2025–2027.

Anslagskrediter

I tabellen nedan visas vilken anslagskredit som är beslutad för respektive anslag för 2024. Av tabellen framgår också vilka anslagskrediter som yrkas för 2025–2027.

Anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. avser utgifter som är regelstyrda och därmed i princip inte påverkbara. För anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. sänktes anslagskrediten till noll procent under 2024. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten på detta anslag ökas till tio procent för kommande år, tillika som det var under 2023.

Anslaget 1:1 Biståndsverksamheten avser utgifter för att Domstolsverket ska ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten på anslaget ökas från tre procent till tio procent för kommande år, tillika som det var under 2022.

Anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål avser utgifter som är regelstyrda och därmed i princip inte påverkbara. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten på anslaget ökas från tre procent till tio procent för kommande år.

Anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm och 1:14 Trängselskatt i Göteborg hade under 2023 en anslagskredit på fem procent. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten ökas till tio procent för dessa anslag.

För övriga anslag yrkas att samma anslagskrediter beslutas som för 2024 under förutsättning att yrkade medel tilldelas.

Anslagskredit på ramanslag för 2024

	Utgifts- område	Anslagskredit 2024	Yrkad anslagskredit 2025–2027
1:5 Sveriges Domstolar	4	3 %	3 %
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4	0 %	10 %
1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Inter- nationell civil krishantering	7	3 %	10 %
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	8	3 %	3 %
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid dom- stolsprövning i utlänningsmål	8	3 %	10 %
1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1	22	5 %	10 %
1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4	22	5 %	10 %

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgifter med mera som får disponeras

Avgifter som får disponeras är relativt marginella inom Sveriges Domstolar. De har under 2023 uppgått till 28,7 mnkr och fördelar sig på uthyrning av lokaler och rum 13,8 mnkr, personal 0,1 mnkr, rättsfallspubliserings och försäljning av publikationer 0,1 mnkr, avgifter för kopior av domar 7,4 mnkr, reavinster vid försäljning av maskiner och inventarier 1,6 mnkr, samt övriga intäkter m.m. 5,1 mnkr.

Övriga inkomster som disponeras utgörs till stor del av bidrag från Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsåtgärder, samt bidrag från bland annat SIDA och EU för finansiering av det internationella samarbete som Domstolsverket och domstolarna deltar i. Totalt uppgick dessa intäkter under 2023 till 17,0 mnkr. Jämfört med föregående år var det en minskning med fem mnkr. Bidrag från SIDA var på samma nivå som föregående år men övriga bidrag minskade med fem mnkr.

De finansiella intäkterna, som i huvudsak består av ränta på räntekontot i Riksgäldskontoret, uppgick under 2023 till 12,8 mnkr. Jämfört med föregående år var det en stor ökning av ränta på räntekontot till Riksgäldskontoret vilket berodde på flera räntehöjningar under året. Enligt ESV förväntas räntenivån under 2024 ligga på 4,1 procent. Intäkten är beroende av utnyttjande av räntekontokrediten vilket för 2024 förväntas utnyttjas mer jämfört med 2023.

Beräknade inkomster för åren 2024–2027 framgår av tabellen nedan, men är mycket osäkert och beror på eventuella anslagsökningar 2024.

Avgifter med mera som får disponeras (tkr)

	Utfall 2023	Beräknade inkomster				
	2023	2024	2025	2026	2027	
Avgiftsinkomster som disponeras:						
- Uthyrning av lokaler	13 797	14 000	14 000	14 000	14 000	
- Intäkter av utbildning och konferens	0	0	0	0	0	
- Uthyrning av personal	741	500	500	500	500	
- Försäljning av publikationer m.m.	59	70	70	70	70	
- Avgifter för kopior m.m.	7 375	7 000	7 000	7 000	7 000	
- Reavinster vid försäljning av maskiner m.m.	1 591	800	800	800	800	
- Övriga intäkter	5 116	5 000	5 000	5 000	5 000	
Delsumma	28 680	27 370	27 370	27 370	27 370	
Övriga inkomster som disponeras:						
- Bidrag	17 076	18 000	18 000	18 000	18 000	
- Finansiella intäkter	13 200	5 000	5 000	5 000	5 000	
Delsumma	30 276	23 000	23 000	23 000	23 000	
Summa	58 956	50 370	50 370	50 370	50 370	

Avgifter som inte får disponeras

Avgiftsinkomsterna består till största delen av ansökningsavgifter som betalas när ett mål eller ett ärende inleds, t ex ansökan om äktenskapsskillnad. De totala inkomsterna har varierat något under åren men ligger på ca 160–170 mnkr per år. Avgörande för avgiftsinkomsterna är mängden ärenden och mål. Dessa kan i sin tur påverkas av händelser i omvärlden, exempelvis kan sämre tider leda till ökat antal ansökningar om stämning etc. Avgiftsinkomsterna för 2023 ökade jämfört med föregående år. För 2024 förväntas en fortsatt ökning av stämningsansökningar och

under efterföljande år minska. En förutsättning för de prognostiserade inkomsterna är att regeringen inte bestämmer om en avgiftsändring.

Kungörandeavgifterna har påverkats av att kravet på kungörelse i ortstidning togs bort från 1 juli 2021 och ersätts med enbart digital kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Inkomsterna har därför justerats ned för de kommande åren, och förväntar att det stabiliserar sig på 2 mnkr.

De inkomster som relateras till konkurser beräknas ligga på 23 mnkr för 2024 som en följd av konjunkturen. Det är dock mycket svårt att förutse trenden av konkursärenden efter 2025–2027. Beräkningarna har inte heller beaktat om förslaget i det förändrade konkursförfarandet (Ds 2019:31) leder till att konkurshanteringen flyttas till Kronofogdemyndigheten (tillsynsmyndighet i konkurser).

Övriga inkomster som inte disponeras avser återbetalningsskyldighet i huvudsak i tvistemål samt återkrav av utgifter för offentligt försvar. Det sker en successiv överflyttning till Kammarkollegiet under 2024 av resterande krav. För perioden 2025–2027 förväntas därför inga inkomster redovisas av Sveriges Domstolar. I gengäld redovisas influtna medel av Kammarkollegiet och Kronofogden.

Med de ökningarna och minskningar som beskrivits ovan av avgifter som inte får disponeras, beräknas inkomsterna öka under 2024 för att sedan sjunka för perioden 2025–2027.

Avgifter som inte får disponeras (tkr)

	Utfall 2023	Beräknad Budget ¹	Beräknade inkomster			
			2024	2025	2026	2027
Ansökningsavgifter						
- Mark och miljödomstolarna	18 291	15 000	18 000	18 000	18 000	18 000
- Övriga domstolar	125 249	115 000	135 000	130 000	130 000	130 000
Kungörandeavgifter	2 656	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	20 036	23 000	23 000	24 000	24 000	24 000
Återbetalning av rättshjälps- kostnader m.m. (exklusive återbetalning till Skatteverket)	2 264	4 000	2 000	0	0	0
Totalt	168 496	160 000	180 000	174 000	174 000	174 000

Domstolsverket saknar underlag för att kunna beräkna över- eller underuttag i den avgiftsbelagda verksamheten.

¹ Enligt regleringsbrev för 2024

Översikt över verksamhetens finansiering

Anslag/anslagspost (tkr)

	Utfall 2023	Tilldelat 2024	Prognos 2024	2025	Beräknat 2026	2027
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet						
1:5 ap.1 Sveriges Domstolar	7 363 791	7 559 106	7 661 000	7 913 000	8 229 000	8 456 000
1:11 ap.1 Rättsliga biträden m.m.	3 764 730	3 667 357	4 018 000	4 122 000	4 222 000	4 355 000
Utgiftsområde 7 Biståndsverksamhet						
1:1 ap.43 Internationell civil kris- hantering – Del till Domstolsverket	6 556	10 000	10 000	9 770	9 550	9 330
Utgiftsområde 8 Migration						
1:4 ap.1 Domstolsprövning i utlän- ningsmål	816 135	839 291	840 000	843 000	811 000	788 000
1:5 ap.1 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	118 483	200 800	121 000	138 000	111 000	80 000
Utgiftsområde 22 Kommunikation						
1:11 ap.1 Trängselskatt: Admin – Del till DOM	363	1 000	400	420	440	460
1:14 ap.4 Trängselskatt i Göteborg – Del till Domstolsverket	330	1 300	400	420	440	460
Totalt anslagsfinansierat	12 070 388	12 278 854	12 650 800	13 026 610	13 383 430	13 689 250
Avgiftsinkomster som disponeras	28 680	-	27 370	27 370	27 370	27 370
Övriga inkomster som disponeras	30 276	-	23 000	23 000	23 000	23 000
Summa	12 129 344	12 278 854	12 701 170	13 076 980	13 433 800	13 739 620
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel, summa*	168 496	160 000	180 000	174 000	174 000	174 000

* indelning enligt regeringens beslut, se tabell avgifter som inte får disponeras

Prognoser för måltillströmning

Utvecklingen av antalet inkomna mål och ärenden har stor betydelse för det framtida resursbehovet. Under åren 2024–2027 förväntas målinflödet öka för tingsrätterna och vara ganska oförändrat för förvaltningsrätterna. Ökningen av mål på tingsrätterna drivs av brottmål.

Tingsrätter

Utvecklingen av antalet inkomna mål och konkursärenden vid tingsrätt, åren 2024–2027 är en prognos

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Brottmål (exkl. beredskapsmål)	117 747	120 143	119 604	123 688	127 000	130 100	133 300	136 400
Twistemål (exkl. familjemål)	44 336	46 922	45 020	51 820	52 500	48 500	46 000	46 000
Familjemål	41 031	37 236	35 250	34 751	35 000	35 000	36 000	37 000
Konkursärenden	9 998	9 092	9 560	12 227	13 000	11 000	10 000	10 000
Miljömål	2 987	3 052	3 250	3 448	3 400	3 500	3 700	3 800
Fastighetsmål	1 641	1 458	1 385	1 317	1 300	1 300	1 300	1 300
PBL-mål	2 664	2 326	2 670	2 564	2 400	2 500	2 600	2 700
Summa	220 404	220 229	216 739	229 815	234 600	231 900	232 900	237 200
Procentuell utveckling	4,5%	0,0%	-1,6%	6,0%	2,1%	-1,2%	0,4%	1,8%

Brottmålen redovisas exklusive beredskapsmål vid prognoser eftersom dessa medför en dubbelregistrering då de ofta lämnas över till en annan domstol. Prognosen innehåller inte förväntade mål rörande omprövning av vattenverksamhet. Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

PROGNOSER FÖR MÅLTILLSTRÖMNING

Förvaltningsrätterna

Utveckling av antalet inkomna mål vid förvaltningsrätt exklusive migrationsmål och trängselskattemål, åren 2024–2027 är en prognos.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Socialförsäkringsmål	17 489	14 600	10 186	10 650	11 500	11 500	11 000	11 000
SoL-mål	33 517	27 389	23 980	23 633	25 000	25 000	24 000	24 000
Skattemål	7 697	7 162	7 794	7 602	7 700	7 700	7 700	7 700
LOU-mål	3 594	2 510	2 632	2 956	3 200	3 000	3 000	3 000
LVU-mål	5 401	5 389	5 545	5 685	5 800	6 000	6 000	6 200
LVM-mål	1 253	1 181	1 155	1 168	1 150	1 150	1 200	1 200
Psykiatrimål	14 633	14 842	15 068	15 290	15 500	15 750	16 000	16 500
Mängdmål	10 618	9 628	9 305	9 806	10 000	10 000	10 000	10 000
Övriga mål	27 119	35 082	27 474	25 660	25 000	25 000	25 000	25 000
Summa	121 321	117 783	103 139	102 450	104 900	105 100	103 900	104 600
Procentuell utveckling	2,5%	-3,1%	-12,4%	-0,7%	2,3%	0,2%	-1,1%	0,7%

Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

Migrationsdomstolarna

Utveckling av antalet inkomna asylmål vid migrationsdomstol, åren 2024–2027 är en prognos

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Asylmål	10 070	6 546	5 423	7 189	5 500	7 400	5 800	4 300
Procentuell utveckling	3 %	-35%	-17%	33%	-23%	34%	-22%	-26%

Överlämnade mål mellan migrationsdomstolarna är exkluderade.

Producerad av Domstolsverket
Diarienummer 2023/1499

Domstolsverket
Postadress: 551 81 Jönköping
Besöksadress: Kyrkogatan 32
036-15 53 00
domstolsverket@dom.se
www.domstol.se



SVERIGES DOMSTOLAR